KATKI

Devrimci Sosyal Demokrat

* «Kadro»culuğun İflâsı
* «Direniş» Deyimi Yanlıştır
* «Sarı Sendika» Klişesi Parçalanırken...
* Geçmişte «Aybar»ların, «Boran»ların Maceraları: 1
* Fuat Köprülü'nün, Mustafa Suphi'ye Methiyesi

YIL 5 - SAYI 21 - Aralık 1975 FİYATI 5 LİRA

OKUYUCUYA

KATKInın - emperyalizme karşı olan - hiçbir gerçek millici (Atatürkçü) yurtsever, ilerici akımla uzlaşmaz çelişkisi yoktur; ve olamaz. **Dolayısiyle Türkiye'de, KATKI'ya karşı tek akım «CIA Faaliyeti» dir.**

Bu yargı, yalnız teorik bir varsayım değildir; pratikte de - fiilen - böyledir.

Emperyalizm, bugün bir «iç dinamizm» kazanmış bulunan Türkiye'de, yığın atılımlarının savunucusu - sözcüsü - olacak bir siyasî kadronun ortaya çıkmasından, bir gerçek sosyalist partinin kanun himayesine kavuşmasından korkmaktadır.

Yani emperyalizm, «yığın atılımları» yaptırımın üzerinde oluşmuş bir siyasî kadroya, - bir devrimci partiye - muhatap olmaktan korkmaktadır.

Çünkü böyle bir kadro ile, birkaç yöneticisine «sus payı» verilerek anlaşma yapılamaz.

Ve böyle bir kadro, kulis oyunlarıyla pasifize edilemez; uyutulamaz.

Ve yine böyle bir siyasî kadronun - partinin - devlet teminatına kavuşmasıyla, o devlete «ambargo» da konulamaz...

Ama ne yazık ki, bugün dünyanın birçok ülkesinde, CIA'nın marifetleri ortaya çıkarılır, - genel merkez dahil - pek çok elemanlarından **hesap sorulurken,** bizdeki kolu halâ gizliliğini muhafaza etmekte ve süratle dallanıp budaklanarak faaliyetini arttırmaktadır...

CIA'nın bugüne kadar hiçbir ülkede, bu kadar - bugünkü Türkiye'de olduğu kadar - «sol» oynadığı görülmemiştir...

Emperyalistler, bir ülkeyi hem «sağ»ı ve hem de «sol»u ile ele alırlarsa, o ülkeyi nasıl bir geleceğin beklediği kolayca kestirilebilir.

Onun için Türkiye solundaki kargaşayı dikkatle izlemek ve kesin tavır almak, - bugün - herşeyden önce bir vatandaşlık görevidir.

KATKI

«TÜRKİYE'DE SOSYALİZM»İN ULAŞTIĞI AŞAMA: «KADRO»CULUĞUN İFLÂSI

«Politika» bütün çeşitleri ile bir «üst yapı» kategorisidir.

Hakim sınıf için politika (entellektüel alanda) mevcut —hakim— mülkiyet ilişkilerinin savunuluşudur.

Hakim mülkiyet ilişkileri demode —eski— üretim ilişkileri tarafından tayin edilmiştir.

O halde hakim sınıf politikası modası geçmiş —aşılmış— olan eski üretim ilişkileri'nin (alt yapı'nın) tayin ettiği bir «üst yapı» kategorisidir.

Bu politika gelişmekte olan üretim güçlerinin ortaya koyduğu yeni üretim ilişkileri ile çatışır.

Gelişmekte olan üretim ilişkilerini temel alan üst yapı kategorisi ise «devrimci politika»dır.

Gelişmekte olan yeni üretim ilişkileri nasıl ki demode üretim ilişkilerinin içinden —onu negasyon ederek— çıkıyorsa (yumurtadan civciv çıkar gibi) hakim sınıf politikasının —ilerici— eleştirisinden de doğmakta olan bu yeni üretim ilişkilerini savunan ve giderek o gerçek temele dayanan bir «Devrimci Politika» çıkar.

Yeni üretim ilişkilerinin ortaya çıkıp geliştiğini —somut olarak ancak— mevcut rejimin (düzenin) müesseselerine sığmayan, onlardan taşan yığın hareketlerinin doğması ile anlarız. Çünkü yığınların bağrından doğan yeni üretim güçlerinin ortaya koyduğu yeni üretim ilişkilerinin eskileri ile çatıştığını ve eskiyi negasyon ettiğini ancak eski üretim ilişkilerinin mevcut düzene (rejime) tayin ettiği demode müesseselerin aşılması ile anlayabiliriz.

Şayet bir ülkede yıkarıda açıkladığımız gibi, evrensel devrim sürecinin gerek şartları oluşuyorsa, yâni hakim sınıf politikasının ilerici eleştirisi ile oluşturulacak bir devrimci politika ülke içinde dayanacağı bir maddi temel —bir alt yapı (yani gelişme halindeki üretim ilişkileri)— bulabiliyorsa o ülke «iç dinamizm»e sahiptir. Bu yargı şu şekilde de ifade edilebilir: Şayet bir ülkede gelişmekte olan yeni üretim ilişkileri, —eski üretim ilişkilerini negasyon ettiğini açıkça göstererek— düzen müesseselerinden taşan bir yığın hareketi ortaya koyuyor-

sa ve bu atılım üst yapıda hakim sınıf politikasını eleştirerek aşan (negasyon eden) bir «devrimci politika»da ifadesini buluyorsa o ülke «iç dinamizm»e sahiptir.

Bu durumda o ülkedeki devrimci —marxist— akımın **tamamen** dış ülkelerdeki enternasyonal işçi sınıfı hareketinin emrine girmesi hata olur; Troçkizm olur.

Böyle bir ülkedeki marxist akım, evrensel kardeşlik ve işbirliği prensiplerine ters düşmeden, taktik aşamalarda yersel pratiklerde —emperyalizme yem olmadan— özerkliğini koruyabilir ve korumalıdır.

İç dinamizmden yoksun olan, ufak —ve çok geri— ülkelerde marxist akım tamamen evrensel işçi hareketinin emrindedir; ve böyle olmaktan başka çare de yoktur. Fakat bu durum o ülkelerde işçi sınıfı hareketinin oluşmasında ve yayılmasında pek kolaylık sağlamaz. Çünkü emperyalistler, marxist akımın en dar konularında bile yetenekli uzmanlar, ajan provokatörler yetiştirmekte ve kullanmaktadırlar, böyle ülkelerde... Böylece marxist akımın elemanları bir sosyalist devletin gücüne de dayansalar, karşılarında emperyalizmin kaşalot ajanlarını bulurlar. Dolayısıyla o ülkedeki ideolojik mücadele, yığınların anlayamayacağı —onları seyirci bırakacak— bir seviyede, ince biçimlere bürünür veya tek kelime ile o ufak devleti ele geçirmeye çalışan bir «ajanlar mücadelesi» şekline girerek çığırından çıkar.

Ayrıca böyle geri kalmış ülkelerde bu derece incelmiş veya devletlerin ajan mücadelesi şekline girmiş bir ideolojik savaşa —değil yığınlar— oranın azgelişmiş ilerici aydınları bile ayak uyduramaz ve çoğu dejenere olur, paranoyak olur çıkar.

Yani iç dinamizmden yoksun ülkelerin taktik aşamalardaki kaderi, sosyalist ülkelerin devletleri ile emperyalistlerin —masabaşı veya fiilî— taktik mücadelelerine bağlıdır.

Türkiye'de bugün doğmakta olan sosyalist üretim ilişkileri —(gelişmekte ve sosyalize olan emek)—, endüstri ve tarım alanlarında kapitalist ve feodal mülkiyet ilişkilerine isyan etmektedir.

Bu isyan her iki kesimde de mevcut düzen müesseselerinden taşan işgal-boykot yığın hareketleri olarak şekillenmektedir... Yani Türkiye bugün iç dinamizme sahip bir ülkedir.

Buna rağmen üst yapıda sosyalist kadro harekâtı şeklindeki politik kategori devrimcilik adına hâlâ muhafaza edilmekte, hatta ihya edilmeye çalışılmaktadır. Bu CIA devrimciliğinden başka birşey olamaz.

1960'ların ortalarına kadar (Millî Mücadeleden sonraki süreç içinde) Türkiye'deki sosyalist akım bir «kadro» faaliyeti olarak kalmaya mahkûmdu. Çünkü mevcut üretim ilişkilerinin aşıldığının objektif gös-

tergesi olan —düzen müesseselerinden taşan— bir yığın hareketi ortaya çıkmamıştı; yani Türkiye iç dinamizmden yoksundu...

Onun için bir Şefik Hüsnü çıkıyor, uzun yıllar boyu geçerli görülecek ve birçok değişik gruplarca değişik ayak oyunları şeklinde sürdürülecek olan «kemalistleri kafakol'a alma» tezini öneriyor. Diğer taraftan iktidarda olanlar da yine uzun yıllar dillere destan olacak «komünizm gelirse onu da biz getiririz» karşı tezi ile iktidarlarının geçerliliğini dünyaya kabul ettirebiliyorlardı.

Bu tezler —izole— kadro tezleri idi, aynı kaliteden tezler idi... Bu kadrolar yalnız «istihbarat politikası» yapıyorlardı, başka birşey de yapamazlardı... Söyledikleri sosyalist veya sosyalistçe lâfların da hiç önemi yoktu: Çünkü Türkiye dünyadaki ideolojik mücadelenin belirliyeceği dengede, sosyalist ülkeler arasında yer alması gerektiğinde, Devletten —tepeden— inme bir sosyalizm uygulayacaktı; dolayısiyle bunu o zamana kadar devlet kadrolarında bol bol bulunan kemalist kadrolar da yapardı... Yâni bu kadrolar dış politikayı koklayıp, dünya politik dengesinin kendilerini iktidara tayin etmesini beklerlerdi.

İkinci Dünya savaşından sonra Amerikan emperyalistlerinin Türkiye üzerindeki hakimiyeti, devlet yönetimi için —doktriner— sağ ideolojilere sahip kadroları oluşturur ve tayin ederken, «yığın atılımları» temelinden yoksun, ve de entellektüel seviyesi yüksek olmıyan sol kadroların —illegal ve legal— hemen hemen bütün eylemlerini de kendi istihbarat örgütlerine bağlıyordu. Böylece bu son dönemde «sosyalist kadro» devrimciliği veya «cunta» devrimciliği tamamen CIA devrimciliği anlamını kazandı; ve bu anlayışın kalıntıları günümüze kadar sürdü geldi...

«Sosyalist kadro» devrimciliğinin artık tamamen CIA devrimciliği demek olduğu en son 1971 provokasyonu ile kanıtlandı.

Artık anlaşılıyordu ki emperyalistler, Türkiye'de «iç dinamizm» faktörünün oluştuğunun ve ağırlık kazandığının farkına varmışlar, Türkiye'de sosyalizm akımının, yığın hareketleri temeli üzerine oturmasına engel olmak için —mantar gibi fışkıran— aydın-geçinirlerden müteşekkil «sosyalist kadro»ları, devletlerarası istihbarat örgütlerinin yeraltı mücadelesine doğru çekmeye başlamışlardı.

Bu şekilde Türkiye'de sosyalizm akımının, doğmakta olan yığın hareketleri ile bütünleşerek Türkiye'nin gerçekten bir devrim sürecine girmesi önlenecek yani genç sosyalist kadrolar, sosyalist ülkelerin devletleri ile sürdürülen istihbaratçıların —yeraltı— mücadelesinde maşa olarak kullanılıp, psikolojik harb metotları ile tahrip edilecek (birçok fert paranoyak yapılacak), veya sosyalist bilinci düşük olan

bu aydın-geçinirlerden oluşan kadroların, zor durumlarda sosyalizmden çıkış yolu bulamayarak, —meselâ dinî ve şoven duygulara kapılarak— gerici ve bölücü akımların peşine takılmaları sağlanabilecekti.

Bugün de çaresizlik içinde son denemelere âlet olan bu «sosyalist kadro» harekâtının liderlerini, yakın geçmişte —1971 provokasyonuna giden süreç içinde— incelersek önemli dersler çıkarabiliriz: Sosyalist dünya görüşü gayet «sığ» olan Mehmet Ali Aybar, sosyalizmle açıklayamadığı iç ve dış olaylar tarafından köşeye sıkıştırılınca saçmalamaya başlamış ve şahsî yetişme —ve hayat— tarzına en uygun yoldan geriye dönerek soluğu «nasyonal sosyalizm»de almıştı.

TİP kadrosu içinde «nasyonal sosyalizm» çizgisine gelmiş olan Aybar'ı eleştiriyorum diye kadro içinde fırtına kopararak (bir bardak suda fırtına) başkan olan «kadro oyunları» veya «oylama entrikaları» üstadı(!) Behice Boran ise esas hastalığı —şoven sapmayı— teşrih edemediği veya kendisi de aynı hastalıkla mâlûl olduğu için aynı şoven akımın «kürtçülük» haline sokulan diğer bir biçimine mahkûm olmuştu.

Bu kadrocu liderler yukarıda açıkladığımız emperyalizmin tuzaklarından ikincisine düşen «sosyalist kadrocu»ları karakterize eder.

Diğer taraftan bazı yetkili sosyalist yayınlar tarafından «maceracı», «likidatör» olarak karakterize edilen Mihri Belli ise yukarıda işaret edilen birinci tuzağın önde gelen rehberi(!) ve yılmaz(!) bekçisidir. Söylediği lâfların (doktrininin) açmazına girerek açıkça saçmalamak zorunda kalmayacak veya kadro içi «oylama entrikaları»na mahkûm olmayacak kadar eylem yeteneğine(!) sahip olan Mihri Belli'nin «kadrocu»luğu, pek doğaldır ki. M. Ali Aybarların ve Behice Boranların bulunduğu «sıradan burjuva politikacılığı» seviyesinden çok daha kalitelidir... M. Ali Aybarlar, Behice Boranlar, kafa yapıları ve eylem yetenekleri itibariyle ancak burjuvazinin «1. şube kadroları»na muhatap olabilirler ve o kadroların gözetimi dışına çıkamazlar. Dolayısiyle bunların çelişkileri ve güdümlülükleri, legal basın arşivlerinden yararlanılarak kolayca —o çok güvendikleri ve şöhretlerini borçlu oldukları— «kamu oyu»na sunulabilir:

Meselâ 1946'larda TKP'ye «tü kaka(!)» ve CHP ile Milli Şef'e «cici» diyerek, hatta imzalı «bağlılık» belgeleri sunarak, —dünya şartlarının zorlamasıyla— tezgâhlanan «demokrasi» oyununda «sosyalistçilik» rolünü oynamak üzere görev(!) isteyenler, 1950'ler başında —rezerv kadro olarak— solcu tevkifatı dışında tutulanlar, 1960'larda kurdurulan TİP'in başına tepeden inme tayin edilenler hep bunlardı...

Ama Mihri Belli'de böyle açıklar yakalamak pek mümkün değildir.

O «1. Şube kadroları»nın çok üstünde, hatta kısmen «MİT kadroları» nın üstünde oynayabilmiştir. Onun mahkûm olduğu ve kullanıldığı seviye ötekilere nazaran çok yüksektir.

Mihri Belli, «kadrocu»luğun «ağababa»ları olan Vedat Nedimlerin, Şevket Süreyyaların bile üstünde oynamış ve hatta pîri üstadı Şefik Hüsnü seviyesine yaklaşmış bir «devrim politikacısı» veya «devrim pazarlamacısı»dır.

Mihri Belli'nin açıkça —ve detaylı olarak— teşrih ve teşhiri ancak gerekli demokratik ortamın oluşmasına bağlıdır.

Ne var ki böyle bir ortamın oluşması sırf burjuvazinin ihsanı olarak beklenemez. O halde bu şartları oluşturucu yönde «legaliteyi zorlamak (!)» üzere Mihri Belli'nin bazı karakteristiklerine değinelim:

Mihri Belli normal ölçülerin çok dışına çıkmış bir «iradeci»dir; iradesini, -âdeta- abjektif koşulların total belirleyicisi, gibi görür. Üstelik o, bu irade anlayışının propagandasını küçük burjuvaları ve gençleri çok kışkırtıcı bir biçimde, «delikanlı» ve «kabadayı» ağzı ile yapar. Bu öğretinin tesirinde iradesini sonuna kadar zorlayarak ölüme gidenlere saygısı büyüktür(!), ama ölemeyenlerin onun iradesine karşı çıkmalarını (gerçekten eleştirmelerini) asla hazmedemez.

«İllegal mücadele» anlayışı bir gangster çetesinin (bir suç ortağı grubunun) gizlilik anlayışıdır; ve polise yakalananların, bütün işkencelere katlanıp(!) sır(!) vermemesi temel şartına dayanır. Bu şekilde tezgâhlanan bir operasyon (sınav) sonucu «çözülenler» resmi polise (1. Şube), «çözülmeyenler» de daha yüksek gizli polise kaydolunur.

Eleştiri ve özeleştiri tanımaz. Yâni otokritik sahibi değildir. Otokritik sahibi olmayan insanların ise tıptaki sıfatı «psikopatolojik»dir... Onun eleştiri özeleştiri anlayışı, «eleştiriler yapılır ben istediğim kadarını kabul de ederim ama benim misyonum devam eder mevkiim aynı kalır, hatta yükselir» şeklindedir. Bu şekildeki eleştiri ve «demokrasi(!)» anlayışı tımarhanelerde bol bol fakat tımarhane dışında yalnız —totaliter— polis devletlerinin baş yöneticilerinde görülür.

⁂

Bu örneklerden kolayca anlaşılabilir ki Türkiye'de artık «sosyalist kadrocu»luk tamamen iflâs etmiş ve tamamen CIA devrimciliği durumuna girmiştir. Çünkü artık Türkiye'de iç dinamizm oluşmuştur; ve iş ciddiyet kazanmıştır. Onun için emperyalizm sosyalist geçinen bütün kadroların içine sızarak bunları yığın hareketlerinden tecrit etmek veya bunlar vasıtasıyla yığın hareketlerini gerici ve bölücü akımların peşine takmak istemektedir; ancak bu şekilde Türkiye'nin geleceği hak-

kında söz sahibi olabilecek, yani Türkiye bağımsız varlığını mevcut rejimle sürdüremez duruma gelince, sosyalist devletlerle pazarlık olanağı sağlayacak bir «müeyyide» (koz) sahibi olabilecektir.

Emperyalizmin ajanları, Türkiye'deki «Sosyalist kadro»ları, Sosyalist ülkelerin devletleri ile —isterse yalnız haberalma konusunda olsun— bir «gizli(!) ilişki»ye de soksa, veya böyle ilişkilerde iki taraftan da yiyeceği şamarlarla sosyalizmden —en azından enternasyonalist anlayıştan— nefret(!) etme durumuna gelen piyonlarla gerici ve bölücü akımların —sosyalist etiketli— kadrolarını da oluştursa, emperyalizm, Türkiye üzerinde pazarlık kozunu daima muhafaza edebilir.

Emperyalizmin, Türkiye halkına rağmen, onların temsilcilerinin gıyabında Türkiye'nin geleceği hakkında başka devletlerle pazarlık yapabilme olanağı sağlayan kozları elinden alınmalıdır. Bunun için tek çare bugünkü yığın atılımlarını (işgal - boykot) savunan ve bu hareketlere dayanan bir sosyalist kadronun devlet teminatına, gerçek legaliteye kavuşmasıdır.

Sosyalist ülkelerin devrimci partileri Türkiye'nin bugünkü realitesini kavramışlar, Türkiye'de bir iç dinamizm oluştuğunu anlamışlar ve böylece M. Ali Aybarlar, Mihri Belliler, Behice Boranlar ve bunlardan türemiş diğer bütün «kadrocu»ları deşifre etmişlerdir. Yani bu ülkelerin devletleri bu tarihî aralıkta emperyalizm ile —Türkiye üzerinden yaptığı— gizli pazarlığı veya ajan mücadelesini durdurmuştur. Onlar Türkiye'nin bugünkü iç dinamizminin sözcülerini muhatap almayı tercih etmişlerdir; zaten «bilimsel sosyalist» tavır da bunu icabettirir... Bu sözcüler belirlendiği taktirde, emperyalistler de bütün gizli niyet ve çabalarına rağmen sosyalist ülkelerin ve kendi ülkelerindeki ilerici kamu oyunun baskısına boyun eğerek açık —resmî— politikada bu sözcüleri muhatap almak zorunda kalacaklardır... Artık emperyalizmin «kripto»ları da Türkiye sosyalistlerine kripto! diyemeyecektir...

Ancak Türkiye'de iç dinamizme dayalı devrimci politikanın devlet teminatına —gerçek legaliteye— kavuşması oluşumuna karşı emperyalistlerin seyirci kalacağını sanmak aşırı saflık olur.

Fakat onların bu oluşumu engellemek için ne gibi tertiplere başvurabileceğini kestirmek de pek zor bir iş değildir.

Emperyalistler, yığınların objektif —tarihî— gelişimini, ajan provokatörleri vasıtasıyla gerici ve bölücü akımların peşine takamadığı taktirde, yeni provokasyonlara zemin hazırlamak ve zaman kazanmak için «türlü - çeşitli» «darbe»ler düzenler. Böyle bir durumda —yığın atılımlarının sözcülerini gafil yakaladıkları takdirde— son çareleri de budur...

Emperyalistler (ve faşistler) bu «darbe» taktiğini devrimler tarihinden öğrenmişler ve kendi gerici emellerine uyacak bir biçimde geliştirmişlerdir.

Hükümet darbeleri, «sosyal devrim» süreçlerinin son aşamasında, yığın atılımlarıyla bütün alt yapısal değişiklik gerçekleştikten sonra, sadece içi boş bir fetiş haline gelmiş olan —sadece eski düzeni sembolize eder duruma indirgenmiş bulunan— merkezi iktidarın, yığın atılımlarının temsilcileri tarafından, eski hakim sınıfın son temsilcilerinden —tabii biraz da zor kullanarak— teslim alınması demektir.

Emperyalistler ve onların ajan-provokatörleri için ise «hükümet darbeleri», yığın atılımlarının bir bütün olarak alt yapısal değişiklikleri gerçekleştirmeye yönelmesini engellemek için başvurulan bir «tedbir»dir; devrimin darbesi gelmeden önce ortalığı karıştırmak, bulandırmak demektir.

Onlar bilirler ki, yığın atılımları bir bütün olarak alt yapısal değişimleri gerçekleştirmek (yani yeni üretim ilişkilerini düzenlemek) üzere organize olmadan, merkezi iktidara yapılan bir darbe, devrimci —hatta ilerici— olamaz. Bu darbeyi yapanların bütün —subjektif— arzularına, iradelerine, iyiniyetliliklerine rağmen olamaz; ve objektif koşullar onları gerici ve bölücü sonuçlara doğru sürükler. Çünkü, yığın atılımlarının gereksinmeleri, yeteri kadar billurlaşmadan —kristalize olmadan— ve bu atılımların savunucuları, gerektiği kadar somut tezlerle, uyumlu bir kadro meydana getirmeden, iyiniyetli darbeciler, «iç dinamik» olarak neyi ve nasıl savunacaklardır?... Dolayısiyle yaptıkları eylemin boşlukta kalmaması için, emperyalizmin «suflör»lerinin fısıldayacağı «iç huzursuzluk» bahanesine, «mal bulmuş mağribi» gibi sahip çıkacaklardır... Fakat «iç dinamik» potansiyeli, terörle bastırılamayacak kadar yükselmiş bulunan (tabii objektif nedenlerle...) bir ülkedeki «iç huzursuzluk» ise, artık yalnız emperyalistlerin aralarında halledebileceği bir problem olmaktan çıkar; ve devletlerarası bir dünya problemi olur. Devletlerarası dünya politikasının genel mantık yapısı ise, devletleri yıkmak, yeni devletler kurmak, yani vatanları bölüştürmek hesapları üzerine kuruludur... Ülkeler, bütünlüklerini, «iç dinamik»lerine sahip çıkmakla, veya «iç dinamik» savunucusu siyasi kadrolara devlet teminatı tanımakla, yani «iç dinamik»lerini —formüle ederek— dış dünyaya karşı savunmakla koruyabilirler.

Demek ki bir «erken darbe» mutlaka emperyalizmin ajanlarının işi olacaktır. Onun için bu ihtimale karşı caydırıcı bir müeyyide (yaptırım) getirmek zorunludur. Bu müeyyide ise ancak ve yalnız, yığınlara —yapageldikleri atılımlar doğrultusunda— bir yakın hedef göstermek

suretiyle sağlanabilir. Yani bugünkü Türkiye şartlarında, bu yaptırımın sloganı: «**bir darbeye karşı genel işgal (bütün işyerlerinin, oralarda çalışanlarca işgali)**» olabilir ve olmalıdır.

CHP yöneticilerinin yığınlara böyle bir uyarıda ve çağrıda bulunmaları olanaksızdır. Çünkü onlar, ne kadar ilerici olduklarını iddia etseler de —büyük bir kısmı— «anadan doğma» pragmatist insanlardır; teoriye lüzum görmezler; çünkü teorinin gereğini bile kavrayamazlar. Onlar için «durum tahlili» ve «politika tespiti», yalnız «istihbarat değerlendirmesi» anlamındadır. Dolayısiyle onların kavrayışı, edinebildikleri istihbarat çerçevesini aşamaz. O halde kolayca anlaşılabilir ki, CHP'nin politikasını, güçlü istihbarat merkezleri her an iğfal edebilir. Yalnız «istihbarat değerlendirmesi» şeklindeki bir politika anlayışı, dünyadaki bütün gelişmeyi ve yenileşmeyi boğmakla görevli, emperyalizmin politikacılarının anlayışıdır. Ama onlar, en kudretli istihbarat merkezlerini kurmuşlardır? Dolayısiyle, küçük istihbaratçılar onların güdümünden kurtulamaz; ve bu küçük istihbarat örgütlerine dayanılarak saptanan bir politika da, daima emperyalizmin tertiplerine angaje olmak durumunda kalır.

Meselâ CHP yöneticileri, bir «darbe»ye karşıdırlar. 12 Mart 1971' den önce de karşı idiler... Ama onlar hâlâ «bu sefer gözümüzü kulağımızı dört açıp, bir darbe girişimini haber alıp önleyebiliriz» diye düşünürler... Haydi diyelim ki 12 Mart 1971'de darbe, iç karışıklıklar bahane edilerek geldi; bugün ise halk daha uyanıktır, kışkırtmalara kapılmıyor; CHP'liler de devamlı olarak uyarıda bulunuyorlar. Aynı zamanda, 12 Mart tecrübesini geçirmiş olan CHP yöneticileri, iktidar çevresinde dönen dolapları daha iyi takip edip değerlendirebiliyorlar. Hatta bu dolapları döndürenlerin içinde, dışarıya bağlı olanları da dikkatle izleyebiliyorlar... Ama mesela bir «dış impuls» tertibini de kendi iradelerinin tesir sahası içinde mi görüyorlar?... İçerde bir «sıkıyönetim» ve «darbe» yaptırmak üzere bir «dış tehlike» yaratmanın, emperyalizm için zor bir iş olduğunu mu sanıyorlar?... Eğer böyle sanıyorlarsa, bu bilinç, «bir bardak suda kulaç» atarken, kendini okyanusta yüzüyorum zanneden azgelişmiş bir yaratığın bilincidir.

Başarılı bir politika, —ana hatları ile— tertiplere —provokasyonlara— karşı caydırıcı olmak, «emr-i vâki (oldu bitti)» ve «baskın»lara angaje —mahkûm— olmamak şeklinde formüle edilebilir...

Şu sıralarda Demirel yine bir «oldu bitti» bekler gibidir... Şayet bu sefer emperyalizm tarafından daha «şık» bir «oldu bitti» tezgâhla-

nırsa, CHP yöneticileri 12 Mart'taki gibi bir protesto gösterisi yapmak olanağını bile bulamayabilirler; yani doğrudan angaje olmak durumuna düşebilirler. Ama o zaman, bu partinin tabanı da, yalnız «iyiniyetli» liğin pek birşey ifade etmediğini anlayacaklar ve CHP'nin oportünist yöneticilerini yalnız bırakacaklardır...

Kaldı ki merkezi iktidara sahip oldukları son dönemde de «hesap sormak»tan kaçınan CHP yöneticilerinin «iyiniyetli»liği, CIA'nın —Türkiye'de— MİT örgütünü aşan bir seviyede örgütlenmiş bulunduğunun anlaşılmasıyla, artık tartışılabilir duruma gelmiştir...

Bu «hesap sormama» ve yapılan, edilenleri «örtbas etme» teamülü, —Türkiye'yi yöneten oligarşi demek olan— «Milli Şef CHP'si»nden kalmadır.

Milli Şef CHP'si, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, ülkesinde faaliyet göstermiş bulunan NAZİ teşkilâtını —değil yargılamak— açıklamayan tek yönetimdir.

Bugün birçok dilde, bu konuda çıkmış yayınlarda, bazı «yamyam» kabilelerindeki NAZİ teşkilatları bile açıklanırken, Harp içinde, «SS'lerin hava değişimi yaptıkları ülke» diye bilinen Türkiye'den hiç bir habere rastlanmaz.

Emperyalistlerin —harpsiz— girdikleri bir ülkede, hazır buldukları —ve ucu yüksek mevkilere kadar uzanan— bir «halka ihanet şebekesi»ni deşifre etmeleri beklenemezdi. Tabii ki onlar, böyle bir çeteyi, kendilerine hizmet ettirmek üzere eğiteceklerdi... Ve öyle de yaptılar...

Bugün Türkiye'de doğmuş bulunan yığın atılımı (iç dinamizm), Türkiye üzerinden «türlü-çeşitli» spekülâtif oyunlara girmiş, Türkiye' nin geleceği üzerine kumar oynamış olan bütün «siyasî»lere hesap sorulması»nı gerekli —ve mümkün— hale getirmiştir.

Aksi halde, —daha şiddetlenerek sürecek olan— emperyalizmin gizli çetelerinin saldırısı ve onların —uğursuz— ulumaları, ülkemizin «başını yiyecek»tir...

YIĞIN HAREKETLERİ İÇİN «DİRENİŞ» DEYİMİNİ KULLANMAK YANLIŞTIR!

Aynı zaman ve yerde binlerin, değişik zaman ve yerlerde onbinlerin, yüzbinlerin katıldığı, —hatta milli sınırlar üstü, evrensel boyutlara ulaşmış— bir «yığın hareketi» için «direniş» deyimini kullanmak yanlıştır; tahriftir.

«Yığın hareketleri», evrensel nitelikte ve tarihî bir determinizme sahip hareketlerdir; insan toplumunu —objektif— bilinç ve oradesini gösteren bir oluşumdur.

«Direniş» deyimi ise —açıkça—, bir fert veya kadronun, —subjektif iradesi yönünde— daha yüksek bir bilinç ve iradeye karşı yaptığı eylemleri ifade eder.

Halbuki yığınların ve halkların üstünde bir bilinç ve irade olamaz.

O halde yığınlar direnmez, atılım yapar; savaş yapar; yığınların tarihî atılımları karşısında direnen, gerici, tutucu hakim sınıflar ve onların politik kadrolarıdır.

Türkiye'de de bugün, «işgal - boykot» şeklindeki yığın hareketleri karşısında direnen, hakim sınıflardır; onların siyasî kadrolarıdır.

... Bir de bu hakim siyasî kadroların —biribirine dolaşan— ayakları altında ezildikleri için yığın atılımlarını, kendilerinin «cançekişme»lerine benzeterek kargaşa yaratmakta direnen küçük burjuva kariyeristleri, «gomonizm tacirleri» vardır...

Kendilerini sosyalist mosyalist diye satarak bu kutsal davanın spekülâsyonundan «yollarını bulan» küçük burjuva kariyeristleri, burjuva basını ve TRT ile beraber «kamu oyu»nu yani «hakim sınıf yargısı»nı oluşturdukları için, «patron» veya «kapitalist»lere «işveren» adını taktıkları gibi, herkesin rahatça anladığı **işyeri işgali** ve **iş boykotu** demek olan «işgal - boykot» hareketlerini de «direniş» şeklinde taktim etmeyi(!) uygun görmektedirler... Böyle demekte direnSinler!... Bakalım bu direnişleri ile «yığınların atılımı»nı durdurabilecekler mi?...

Dünyaya apış arasından bakan küçük burjuvalar, yığın hareketleri için «direniş», kendi bireysel veya grup eylemleri için ise «atılım», hatta «saldırı» deyimlerini kullanırlar. Çünkü onlarca, yığınlar, yalnızca gösteri yapan bir «koro», kendileri ise baş aktörlerdir... Bu mantık,

tipik küçük burjuva mantığıdır; aynı zamanda polisin, provokatörlerin mantığıdır; mevcut ve mâlûm kanun kitabında «suç» diye ifade edilen şeylerin, «devrimcilik» diye kabulü demektir... Polis mantığına mahkûm olanlar için devrimcilik, hakim sınıfın «şamar oğlanı» olmak demektir... Bu —kendilerini devrimci sanan— küçük burjuva kadrolar daima burjuvazinin büyüsünün tesiri altındadırlar. Burjuvazi bunları öylesine ipnotize eder ki, en namuslularını —kendi rızalarıyla— ölüme gönderir; yani onlara, her türlü mantık denetiminin üstünde bir «iradecilik» anlayışı (veya saplantısı) aşılar. Burjuvazi bu şekilde, küçük burjuva kadrolarını, «ibret-i âlem» için «likide» ederek, yığınları ve yığın atılımlarının gerçek rehberlerini sindirmeyi amaçlar. Onun için bilinçli devrimci kadrolar, yığınlara perçinlenmiş bir örgüt durumuna gelinceye kadar, kendilerine, yığın hareketlerini karakterize eden adlar takmaktan dikkatle kaçınırlar.

Mesela, bir müstevlî ve onun yerli ortaklarına karşı doğan, silahlı yığın atılımına da —pek doğal ki— direniş denilmez; «halk savaşı» denilir. Ama bu eylemin öncülüğünü yapan rehber kadroya, «direnç örgütü» adı verilebilir ve verilmiştir. Çünkü bu örgüt bir «maya»dır; ya tutar veya tutmaz; düşman tarafından likide edilir. Yani böyle bir direniş eylemine başlayan kadrolar, yenilebilir, imha edilebilir; ama bir halk savaşının, —halka malolmuş bir savaşın— kaybedildiği görülmemiştir...

Demek ki sözkonusu olan yanlış, kendinin ve kadrosunun iradesini abartan ve yığın hareketlerini küçümseme eğilimi gösteren, küçük burjuva sapıklığının üzerine inşa edilmiş, kasıtlı bir tahriftir.

BURJUVAZİNİN «SARI SENDİKA» KLİŞESİ PARÇALANIRKEN...

Yığınların, —düzen müesseselerinden taşmış— bir tarihî atılımı olan «işgal - boykot hareketleri», en yoz şekillerde, «kast» sistemleri (değişmez yöneticiler) gibi biçimlenmiş olan sendikacılığımızı da, yeni, ilerici şekiller vermek üzere yontmaya, yoğurmaya başladı.

Artık sendikalarımız, bu yığın atılımının gereksinmelerine uygun bir biçim almak, veya yıkılmak ikilemi ile karşı karşıyadırlar.

Artık bundan sonra, devrimcilerin aktif ve hakim olduğu sendikalar, yeni gelişime ayak uydurarak kendilerini yenileyecekler; gericilerin hakim oldukları ise, devrimciler tarafından oluşturulacak yeni sendikalar —ve parti— tarafından likide edileceklerdir.

Aynı zamanda artık, sendikaların isminin başına «devrimci» yazmakla o sendikanın devrimci olamayacağı anlaşılmaktadır. Devrimcilik, kuruluş biçiminde ve işleyiş tarzındadır...

Tarihen «Nazi'lerce, en çok kitapları yakılan yazar olmak» şerefine ulaşan büyük Alman materyalist şairi Heine, şöyle birşey diyordu: Her insan tek başına erdemli, namuslu filandır; ama kötülüklerin doğması için en az iki kişi gerekli...

Marxizmin klâsik temel formüllerinden de biliyoruz ki: Bilinç, pratik hayat tarzına, içinde bulunulan üretim ve mülkiyet ilişkilerine bağlıdır...

Bir insanın şahsiyetini, karakterini, bilincini, bulunduğu sosyal tabakanın, çalıştığı müessesenin, iradesini ortaya koyduğu mevki'in kuruluş tarzı belirler. Yoksa bir tek insanın —hatta bir kadronun— bilinci ve iradesi, koca bir kuruluşun şeklini, işleyişini değiştiremez. Onun için, bilinçli devrimci —ilerici— bir insan, daima kendini yığın atılımları —yığın denetimi— ile müeyyidelendirir.

İşte, Yeraltı Maden-İş Sendikası'nın yayın organı olan Maden İşçisinin Sesi gazetesindeki (Sayı: 2, s. 6) Şu satırlar da, bu gerçeği dile getirmektedir:

«Bazı aklı evveller de sendikaya dürüst adamlar seçilirse, düzelir düşüncesindeler. ARKADAŞ... Bir sendika başından kıçına kadar sarı sendikaysa onun yönetimine dürüst kişilerin gelmesiyle işler dü-

zelmez. Bir sendika herşeyden önce İŞÇİ SINIFINA VE ONUN MÜCADELESİNE dayanan esaslar üzerine kurulmadıysa işçi sendikası değildir. Sendika yöneticileri işçilerden olmadıkça ve yönetiminde, kontrolunda, kararlarının alınmasında işçiler olmadıkça işçi sendikası değildir.»

Demokratik Devrim'de sendikaların kuruluş ve işleyiş şekilleri de değişime uğrar. Türkiye'de bu değişime öncülük eden Yeraltı Maden-İş Sendikası olmuştur. Bundan sonra, bütün diğer sendikalar da bu değişime uyacak veya devrim içinde likide olacaklardır.

Sözkonusu değişim kısaca şöyle ifade edilebilir:

Sendika yöneticilerini, işyerlerinde kurulmakta olan İşçi Konseylerinin temsilcilerinden oluşan bir sendika meclisi seçmeli ve denetlemelidir.

Artık «sendikacılar» diye, değişmez bir çete kabul edilemez... «Profesyonel sendikacılık»a evet! ama, —ömür boyu— «tabii sendikacılık»a hayır!... Sendikacılara profesyonel olma hakkı ve imkanı ancak ve yalnız, pratik içinde bilinçlerini yükseltip, bilgilerini arttırarak, işçilerin politik temsilcisi durumunu da kazanmaları için verilmiştir; yoksa birer burjuva politikacısı veya kapitalistlerin gangsterleri olmaları için değil...

Bilinçlenmekte olan Türkiye İşçileri, tepelerine «lök» gibi oturmuş bulunan sendikalist kariyeristleri, burjuvazi tarafından kullanılabilecekleri son yere —gübre olmak üzere, burjuvazinin tarlasına— küreyip atacaklardır.

GEÇMİŞTE KADROCU AYBAR'LARIN, BORAN'LARIN MACERALARI

MİLLİ BİRLİK ve MARXİST PROFESÖRLER

15 Mart 1947

«13 senelik mecburî bir sûkûttan sonra tekrar intişar etmekte» olduğunu yazan onbeş günlük **Millî Birlik** gazetesi 15 Mart 1947 tarihli sayısında «gençliği marxist hocaların elinden kurtarmak gerektiği» ni iddia ediyor ve profesör, doçent ve asistanlardan bazı isimler sıralıyordu :

«**Sadrettin Celâl Antel**; mütareke yıllarında yayınlanan komünist Aydınlık mecmuasının muharrirlerindendir. Komünist propagandası yapmaktan iki yıl hapse mahkûm olmuştur. Halen İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Pedagoji Profesörüdür.

Şevket Aziz Kansu - Aydınlık mecmuası muharrirlerindendir. «İnsanlığa Doğru» isimli makalesiyle millî ve mukaddes duyguları inkâr etmiştir. Halen Ankara Üniversitesi rektörüdür.

Abdülbaki Gölpınarlı - Komünist «ilerici Gençlik» teşkilatıle ilgisinden dolayı sıkıyönetim mahkemesince altı ay hapse mahkûm edilmiştir. Şimdi İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Fars edebiyatı doçentidir.

Enver Esenkova - Derste Türkçeden Fransızcaya çevrilecek başka cümle kalmamış gibi Orak Çekicin «Dünya işçileri birleşiniz» manasına geldiğinden bahsetmiş ve bu neticenin ergeç tahakkuk edeceği kehanetini ihsas etmiştir. Kendisi İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi yabancı diller okulunda Fransızca lektörüdür.

Hasan Tanrıkut - Komünist propagandası yaptığı için kapatılan «Gün» dergisinin yazı işlerini fiilen idare etmekteydi. Doğan Ruşenay imzası ile ideolojisini müdafaa eden, muhtelif yazılar yazmıştır. Halen Edebiyat fakültesinde sosyoloji asistanıdır.

Bunlara Ankara Üniversitesinin Marxist Yurt ve Dünya, Adımlar Dergilerini çıkaran: Zira Niyazi Berkesler, Meliha Berkesler, Adnan Cemgiller, Pertev Naili Boratavlar vs. gibi profesör ve doçentlerini de katmak kabildir.»

Aynı sayıda: Mehmet Ali Aybar, Hasan Âli Yücel hakkındaki düşünceleri de öğrenmiş bulunuyoruz.

«İnsanoğlu tuhaf oluyor. Kim derdi gün gelsin de Mehmet Ali Aybar, Ahmet Emin Yalman aleyhinde bulunsun. Yabancı dergilerden biri Ahmet Emin için bir yazı yazmış. Bunda Yalmanı Atatürk'ü iktidara geçirenler arasında gösteriyormuş.

Tabii gülünç bir şey. Aybar gazetesinde bunu müstehziyane ele alarak Yalman'a ilk darbeyi vuruyor.

Bu işte Ahmet Emin'e ne dense az. Fakat Mehmet Ali Aybar bu hücum kafilesinin en önünde değil, belki en sonunda gitmesi icap eden bir adam.

O Mehmet Ali ki Vatanda yazısını neşrettirmek için can atardı. Yalman'ın fikirlerine mal bulmuş mağribi gibi sarılır, bunları tekrarlamaktan zevk duyardı.

Geçen yıl 4 aralık milli şahlanışında Ahmet Emin şaşkına dönmüştü. Eski dostlarını açıktan müdafaaya cesaret edemiyerek gençliği okşar gibi davranıp sureti haktan görünmüş ve yapılan hareketin milli serveti tahrip bakımından iyi olmadığını söylemişti. Aynı fikir bir gün sonra Aybar'ın makalesine sermaye teşkil etmişti.

Fikir velinimetine yaptığı bu ve sonra muhtelif vesilelerle devam eden hücum karşısında Yalman ona «Sen de mi Brütüs?» derse elbette haklıdır.

Hem işittiğimize göre Aybar'ın Yalman'a düşmanlığı şuradan ileri geliyormuş. Yalman onun bir iki makalesini basmamış.

Sebep, fikirlerinin fazlaca sola kaçmasıymış. Yalman bunları bassaydım Tan'ın akibetine Vatan da uğrardı diyormuş.

Mehmet Ali'nin sosyalist olduğunu işitirdik, zaten bunu derslerinde iftiharla ilân eder dururmuş. Ama aşırı derecede olduğunu sanmıyorduk. Bunun doğruluğunu, yani temayülündeki ifrata Hür'ün sayılarını karıştıran herkes, basireti bağlı değilse, muhakkak raslar.

Doçentlik Peşinde

Son yıllarda durup dururken bu ifrata da nerden düştü diye merak etmeyin. Malûm ya üstat, askerlik ödevini yaparken siyasî yazılar yazdığı için Üniversiteden tard edilen eski bir doçenttir. Mevkiini tekrar elde edemeyince fikirlerindeki azgınlık büsbütün artmıştır. Yaptığı bütün müracaatlar boşa çıkınca Markopaşa'ya baş vurmadan başka çare bulamamış. Şimdi hep ona gidip dert yanıyormuş. Geçen gün idarehaneden çıkarken görmüşler. Bu da fayda vermezse Birleşmiş Milletler Kuruluna şikâyet edeceği rivayet ediliyor.»

Hasan Âli'nin «mantık»ı

Son hadiseler dolayısı ile eski bir Millî Eğitim Bakanından bahsedilir oldu. Bundan Hasan-Âli Yücel alınarak ikide birde bu eski Millî Eğitim Bakanı ben miyim? diye sorup duruyor. Bir köy enstitüsünde komünist ocağı ele geçirilmiş, ele başılar adâlete tevdi edilmiş. Köy enstitüleri müşarünileyhin devr-i ikballerinde kurulduğuna ve kendilerinden sonra gelen sayın Sirer de henüz sabık yahut esbak vasfını taşımadığına göre bu eski Millî Eğitim Bakanının kim olduğunu apâşikâr meydanda. Alın size bir kıyas daha: Sökmensüer meclisteki demecinde yurt ve dünyacıların komünist olduğunu söyledi. **Bu dergi Yücel devrinde bol miktarda alınarak okullara dağıtılmıştı... (1)** Yoksa **külliyetlice mecmua almak himaye sayılmaz mı?»**

***

BİR YALANLAMA

Hür 1947 de yayınlanan «haftalık siyasî gazete» idi. Sahibi ve Neşriyat Müdürü: Mehmet Ali Aybar. Gazetenin şiarı şu: «Fikri Hür, İrfanı Hür. Vicdanı Hür».

Bu gazetenin 22 Şubat 1947 tarihli dördüncü sayısında, Behice Boran ve Adnan Cemgil imzalarile bir yalanlama yayınlanmıştı. «Yurt ve Dünya'cıların Ulus'a Cevabı» başlığını taşıyan yazıyı olduğu gibi aktaracağız:

Çerçeve içinde şu satırlar yer alıyor:

«İçişleri Bakanının 29.1.1947 tarihinde Büyük Millet Meclisinde verdiği beyanatta Yurt ve Dünya ve Adımlar dergilerinin de adı geçmesi üzerine Ankarada Ulus gazetesine ve İstanbul gazetelerinden de beşine noterlik vasıtasiyle bir açıklama göndermiştik: Ulus gazetesi, açıklamayı olduğu gibi yayınlamakla iktifa edemediğinden altına tahriflerle dolu bir «cevap» ekledi: Matbuat kanununa dayanarak, bu yazı dolayısiyle gönderdiğimiz ikinci bir açıklamayı Ulus gazetesi bu defa hiç basmadı: Ankara savcılığına müracaatımız üzerine de yazımızdan ancak bir kaç cümleyi neşretti: Matbuat kanununun sağladığı, vatandaşın kendi hakkındaki neşriyata cevap vermek hakkını bile gazeteler artık istedikleri gibi kullandıkları için, dergilerimiz etrafında yaratılan bulanık havanın aydınlatılması maksadiyle gönderdiğimiz yazının neşrini ancak Hür gazetenizden bekliyoruz:»

---

(1) Altını biz çizdik. (KATKI)

«Ulus gazetesinin hakkımızdaki yazısı baştan aşağı tahriflerle doludur. Bir kaç misali: Ulus gazetesine göre İçişleri Bakanının verdiği «vesikalarda Yurt ve Dünya ve Adımlar dergilerinin isimleri geçmektedir»: Dergilerimizden «faydalandığını yazan bizzat Şefik Hüsnü»dür; ve yine dergilerimize «bizzat yazı yazdığını Şefik Hüsnü» söylemiş ve dergilerimizin «komünist partisinin bir neşir organı olduğunu ifade etmiştir». Ulus gazetesinin bütün bu iddiaları düpe düz uydurmadır. Dr. Şefik Hüsnü'ye ait vesikalar olarak ileri sürülen yazıların hiç birinde dergilerimizin adı geçmemektedir, kendisinin dergilerimizden faydalandığı, onlara bizzat yazı yazdığı, partisinin organları olduğu ifadeleri aslâ yoktur. Dergilerimizin adını kullanan İçişileri bakanının kendisi olmuştur. Bunlar, Meclisteki beyanatı bir daha okuyarak kolayca tahkik edilebilecek noktalardır.

Birinci açıklamamızda dergilerimizle ilgili olarak ileri sürülen vesikalara istinaden çıkarılan hükümlerde açık bir tenakuz olduğunu belirtmiştik. Ulus gazetesi böyle bir tenakuzun mevcut olmadığını isbata gayret ediyor. Çok mühim olan bu noktanın umumî efkâr önünde iyice aydınlanması maksadiyle İçişleri Bakanının beyanatından, Ulus gazetesinde çıkan şu kısımları aynen alıyoruz:

«Çok önemli bir vesika :

(1945'e ait)

«Partinin iç taktiği Türkiyenin bir Sovyet Cumhuriyeti olmasına yarıyacak en kesin şartları bütün açıklığı ve çıplaklığı ile mevzuu bahis etmekten çekinmez. Çünkü bu istediğimiz bir şeydir ve bunu kendi aramızda böylece konuşup bilmeliyiz. Fakat etrafımızdaki henüz iyice olmamış unsurları ve cahil halk yığınlarını ürkütmemek için onlara daha başka türlü ve sureti haktan görünerek konuşmamız ve politika yapmamız zarureti doğar ki, bu partinin dış taktiği meselelerinden ibarettir.»

Bu vesikayı okuduktan sonra İçişleri Bakanı bundan bir takım neticeler çıkararak şu izahatı veriyor:

«Demokrasi hareketi başlamadan önce komünist partisince kararlaştırılan ve teşkilâtına tamim edilen bu hareket tarzına uygun olarak baş lider Şefik Hüsnü bizzat ve bilfiil harekete geçmiş ve memlekette bir muhalefet havası yaratmak ve umumi efkârı bulandırıp hükümet aleyhine teşvik ve teşci etmek için Ankara'da çıkan Yurt ve Dünya ve Adımlar gibi komünist dergilerden... faydalanmıştır.»

Böylece komünist partisinin dergilerimizden faydalandığı faraziyesinin zamanını bizzat İçişleri Bakanı tesbit etmiş bulunmaktadır. Komünist partisinin kararını ihtiva eden vesika 1945 tarihini taşıdığına ve

Şefik Hüsnü'nün bu karar üzerine harekete geçtiği söylendiğine göre, dergilerimizden «faydalanmış olma» keyfiyeti ancak 1945 yılında ve daha sonra mümkün olabilirdi. Böylece 1944 Nisanında neşriyatını tatil etmiş bulunan dergilerimizden komünist partisinin faydalanmış olduğu iddiası tamamiyle suya düşmektedir.

Yukarıdaki izahından sonra Bakan, dergilerimizden faydalanıldığı iddiasına delil vermiş olmak için Nisan 1945 tarihini taşıyan bir rapordan alındığı kaydiyle şu satırları okuyor: «Ankara'da çıkan marxist iki mecmuaya muntazaman rehberlik ettik. Muvaffık gördüğümüz yazıların geçmesine dikkat ettik.»

Delil olarak ileri sürülen bu sözler de iddiadaki tenakuzu derinleştirmekten başka bir şeye yaramamaktadır. Zira bu rapor Nisan 1945 tarihini taşıdığına ve daha önce adı geçen karar da 1945 tarihli olduğuna göre, bu karar, ancak Nisan 1945 ten önce alınmış olabilir. Böyle olunca, rapordaki «rehberlik ettik» ifadesinin mazideki bir faaliyete ait olduğunu kabul etsek bile, bu faaliyet ancak 1945'in başıyla aynı yılın Nisan ayı arasında vaki olmuş bulunabilir. Daha önceki yıllara ait olamaz. Mart 1944'ten sonra çıkmamış bulunan dergilerimize aslâ teşmil edilemez.

Açıkladığımız bu tenakuz tevil dahi edilemeyecek kadar sarih ve katî olduğu içindir ki, Ulus gazetesi 15.11.47 tarihli sayısında neşrettiği yazısında İçişleri bakanının, dergilerimizle ilgili iddiasıyle okumuş olduğu, yukarıda iktibas ettiğimiz vesikayı tamamlamak zaruretini hissetmiş. O vesikanın aslında şöyle bir cümle daha varmış: «1942 senesi içinde faaliyetlerimiz daha ziyade legal neşriyat üzerinde toplanmıştı. Ankara'da çıkan iki marxist dergiye rehberlik ettik, ilh.»

Zavallı, Ulus gazetesi! Sıraladığı tarihleri bir türlü birbirine uyduramıyor, hep birbirine karıştırıyor. Daha önceki neşriyatında Yurt ve Dünya ile Adımların 1945'te artık çıkmadığını unutmuştu; şimdi de Adımların 1942 de mevcut olmadığını, ancak 1943 den itibaren çıkmaya başladığını unutmuş.

Hem artık iş, evvelce «önemli bir vesika» diye resmen ileri sürülüp etrafında gürültü koparılmış yazılara icap ettikçe yeni parçalar ilâve etmek şekline dökülünce, sözü uzatmak zait olur. Okuyucu kendi hükmünü kendi verir.

Ulus gazetesi bir de dergilerimizin neşriyatının «komünist dış taktiğine uygun» olduğu teranesini tutturmuş. «Üstü örtülü» neşriyatta bulunmuşmuşuz. Diğer gazetelerde de bu yollu iddialar çıktı. Şunu açıkça belirtelim ki, biz, Atatürk inkılâbını hiçe sayarak orta çağı geri getirmeye çalışan her tipten softalara, müsbet ilim düşmanı zihniyete, demok-

rasi düşmanı yabancı ideolojileri koyu milliyetçilik maskesi altında memlekete sokmıya çalışanlara karşı açtığımız fikir mücadelesinden aslâ ayrılmış değiliz. Bu yoldaki fikirlerimizi dün olduğu kadar bugün de, yarın da hiç yılmadan ve gerilemeden müdafaa edeceğimizden Ulus gazetesi de, diğerleri de emin olabilirler.

Bu bahiste söylenecek daha çok sözümüz var, fakat kıymetli gazetenizin sayfalarını, Ulus gazetesinin tahriflerini teşhir ederek doldurmak istemiyoruz.

Saygılarımızla,

Behice BORAN
Adnan CEMGİL

NE ŞEHİTTİR, NE GAZİ

Zemzem suyu kutsaldır, bir de bu «**tahlil**» niye?
Hacılar yeter zâten şu koca Türkiye'ye.
Yüce Tanrı kolera mikrobunu yarattı
Hacılar, «**Hac**» yolunda şehit gitsinler diye.

ŞADİ ALKILIÇ

OSMANLI KADINLARI ARASINDA SOSYALİZM FİKİRLERİ VE MARGERİT HANIMIN MEKTUBU

Haftalık İştirak dergisinde «Elmalı Belediye Reisizade Ferruh Niyazı» imzalı bir yazı ve bir mektup yer almaktadır.

Yazar **«Kadınlar Arasında Fikr-i İştirak»** adlı bu makalesinde özetle şunları söylüyor:

1) Memleketimizde bütün Avrupa kamu oyunu hayretlere düşürecek bir sosyal olay vardır.

2) Osmanlı kadınları arasında da sosyalistler vardır ve biz bununla övünüyoruz.

3) Osmanlı kadınları arasında sosyalizm fikirleri hızla yayılmağa başlamıştır; ve bu övünülecek bir şeydir.

4) Osmanlı kadınlarının, sayısız engeller karşısında, gösterdikleri yenilik ve ilerleme fikirleri pek büyük bir başarıdır; ve bu, AVRUPA KADINLARINDA BİLE GÖRÜLMEYEN BİR HIZLA gelişmektedir.

5) Sosyalizm insanlığa karşı yapılan kötülüklerin ve cinayetlerin hepsine son verecektir.

Yazıyı biraz sadeleştirerek aktaralım:

«Bugün sayın okurlarım yeni, yeni olduğu kadar garip, garip olduğu kadar da övülmeye değer bir önemli haber karşısında bulunacaklar. Evet, evet yalnız erkek ve kadın okurlarımızın değil bütün Avrupa efkâr-ı umumiyesini bile hayretlere ilka edecek bir ictimai hadise.

Her zaman medeniyet dünyasına karşı yeni yeni yenilikler, yeni yeni dehalar gösteren Osmanlı Milleti işte bugün insanlık dünyasına karşı Osmanlı kadınları arasında da sosyalistlerin bulunduğunu söylemekle iftihar edecek.

Serlevhamızdan da anlaşılacağı veçhile Osmanlı kadınları arasında iştirak fikrinin sür'atle intişar etmeye başladığını görmekle müftehir bulunuyoruz. Kadınlarımız tarafından aldığımız müteaddit mektuplar ve takdir varakaları bize münhasıran buna dair bir makale yazmağa kızkardeşlerimizi takdir ve tebrik etmeye mecbur ediyor. Pek acı surette itirafa mecburuz ki biz Doğulular Avrupa uygar ilerlemesinin herhangi şubesinde olursa olsun pek geri kaldık. Bu geriliğimizi, bu cehaletimizi yalnız erkeklere hasretmek, ve yalnız onlardan hizmet beklemek elbette doğru olamaz.

Erkeklerin hayatını, benliğini tamamlıyan bir mümtaz sınıf vardır ki o da şüphesiz kadınlarımızdır. Kadınların ictimai aleme ettikleri hizmet pek büyüktür. Halbuki eseflerle söyliyelim, bizde kadınlara hiç önem verilmemiş, hatta pek çoklarımız bu önemli sınıfı bir tam insan olmak üzere bile kabul etmemiştir. Fakat son zamanlarda Avrupa ve Amerika'da kadınların faaliyeti, hizmetleri bütün erkekleri şaşırtmış ve parmak ısırtmıştır.

İlimlerde ve fenlerde geri kalan erkeklerin kadınları da şüphesiz erkeklerden pek geride kalmışlardır.

Hal böyle iken Osmanlı kadınlarının da az zaman zarfında gösterdikleri teceddüt fikri, terakki fikri bu kadar manialar karşısında büyük, hem de pek büyük bir muvaffakiyettir. Muhterem okurlarımı temin ederim ki Avrupa kadınlarında bile —çünkü vasıtaları pek mükemmeldir— bu kadar süratle bir teceddüt fikri vuku bulmamıştır.

Sayın okurlarım! Emin olunuz ki abartmıyorum. Belki biraz ifrata kaçmakla beraber bu naçiz kadınlarımızın irfan seviyesini pek yüksek buluyorum.

Ve buna binaen Osmanlıların geleceği için bir fâl-i hayır olmak üzere kabul ediyorum. Ve eminim ki benim vijdani kanaatim kamu oyu karşısında mahcup kalmayacaktır.

Bunu, bu iddiamı ispat için kadınlarımız tarafından aldığımız bir çok mektuplardan yalnız birisini yazımızın altına koyacağız.

Eminiz ki, bizim gibi «sosyalist» yaşamak istiyenler, daha doğrusu öyle yarım yamalak değil bütün anlamıyla SOSYALİST olan meslektaşlarımız sevinç gözyaşlarını saklayamıyacaklar.

Görülüyor ki muhterem hemşiremiz hakkımızda pek büyük bir teveccühte, pek fazla taktirlerde bulunuyorlar. Bilmukabele teşekkür etmekle beraber hizmet ettiğimizi değil vazifemizi yapığımızı söyliyeceğiz.

Mülkümüzde birçok yurtseverlerin sebatkâr mücahedesiyle ilân ettirilen Kanun-i Esasi (Anayasa) Osmanlı gençlerine bir çok görevler yüklemiştir ki herkes ve bilhassa gençler uhdelerine düşen bu mukaddes hizmetin yapılmasında tâlil ederlerse insanlık dünyasına karşı borçlarını yapmamış olurlar.

İşte bizden insanlık için faydalı olduğuna vijdani kanaat hasıl ettiğimiz «sosyalizm» fikrinin yayılmasında çaba harcamakla yüklendiğimiz hizmeti yerine getiriyoruz. Yoksa, sosyalistliğin bu memlekete zararlı olduğunu iddia eden bazı **egoistler** gibi düşünmüyoruz. Bununla beraber bize muhalif olanları da suçlamayız. Bizim itikadımızca her-

kes bünyevî teşekkülatının bahşettiği selahiyet dairesinde hizmet görebilir.

Sayın okurlarımı temin ederim ki, **İştirak** payına düşen her fedakârlığı yapacak VE BUNUN KARŞILIĞINDA HİÇ BİR ŞEY BEKLEMİYECEKTİR. Yalnız bir ideali vardır ki o da: Tüm insanlığı birleşmesi yani

İttihad-ı Umumi-i İnsaniyet

dir. Kadınlarımız emin olmalıdırlar ki sosyalistler zavallı hemşirelerini düşünmeyi hiç bir zaman unutmamıştır. Fakat henüz on üç haftalık olan aciz gazetemiz ehemmi muhimme taktim etti.

Yoksa insan adı altında yaşıyan bir çok canavarların hergün fabrikanın pis boğucu havası içinde çalışarak yaşamağa mahkûm olan bir genç kızı ne suretle aldatarak kadınlığa özgü hazinelerini mahvettiklerini, zaten o zavallılar için çekilmez olan hayatlarını ne suretle felâket uçurumuna sürüklediklerini, o biçarelere karşı ne gibi cinayetler yaptıklarını biz biliriz ve bu gibilerine daima lânet ederiz.

Beşeriyete karşı fenalık yapmak istiyenler emin olsunlar ki, SOSYALİZM bunların hepsine nihayet verecek ve artık kesin olarak insaniyete yapılan cinayetlere yabancı kalmıyacaktır.

Hatta daha ileri giderek diyeceğim ki Demokrat Fırkası'nı teşkil eden gençler fabrikalarda çalışan emeği ve çabasıyla geçinen kızkardeşlerimizle evlenmelidirler.

Bunu mensup oldukları Parti'nin Nizamnamesi emretmiyorsa İNSANİYET MAHKEME-İ KÜBRASI emreder! Ümid ederim ki aramızda hiç bir fark olmayan Demokrat kardeşlerimiz bu tekliflerimizi kabul ederek insanlık dünyasına karşı «demokratlığı» bir kat daha yükseltirler.

Binaenaleyh gayri ihtiyari olarak diyeceğim ki YAŞASIN DEMOKRATLAR, YAŞASIN SOSYALİSTLER, YAŞASIN SOSYALİST OSMANLI KADINLARI.»

İştirak dergisi mektubu olduğu gibi alıyordu.

Mektubun özeti şudur:

1) Sosyalizm yeryüzündeki insanları gerçek kardeşlikle birbirine bağlıyacak ve Türkiye'de de bir umumi kardeşlik kuracaktır.

2) Sosyalistlerin açtığı yeni yol, memleketimizde gerçek nurlu yoldur.

«Aynen Mektup:

Efendim,

Yeryüzünde yaşıyan insanları hakiki bir kardeşlikle birbirine bağ-

lıyacak ve Türkiye'de de bir uhuvvet-i umumiye kuracak olan «sosyalizm» fikrinin neşrine elçi bulunan sevimli **«İştirak»** gazetesini büyük bir merakla mütalaa etmekte ve sevincimden çıldırmak derecesine gelmekteyim. Bence Türkiye'nin «L'umanite»si olan ceride-i mutebereninizin devam-ı hayatını temenni eder ve ilerdeki çocuklarımızın yalnız bu hakiki ve nurlu yolda gitmek suretiyle bir çok gazeteler çıkarmalarını dilerim.

Bâki: Memleketimizde kurduğunuz bu yeni yoldan dolayı insaniyete acıyan yazıcılarınızı «sosyalistliğe» meftun bir kadın sıfatıyla tebrik ederek bütün dünyadaki biz sosyalistlerin muvaffakiyetlerini temenni eylerim.

23.Mayıs.1910-Beyoğlu
Margeret»

HAK GAZETESİNDE MUSTAFA SUPHİ HAKKINDA VERİLEN HÜKÜM NEYDİ?

Mustafa Suphi'nin gazete ve dergilerde yayınlanan yazıları incelenir ve hakkında verilen hükümler gözden geçirilirken, Hak gazetesini de ele almak gerekecektir.

1912'de yayınlanan Hak nüshalarında, Mustafa Suphi'den başka Celâl Nuri, Cenap Şehabettin, Köprülüzade Mehmet Fuat imzalarına da raslanıyor.

Bunlardan Cenap Şehabettin sosyalizme aleyhtardır ve eşitlik fikrine karşıdır. Celal Nuri'nin **Harba Boykotaj** başlıklı yazısı (No: 32) ve No: 65'et **Ateş-i Mukaddes** başlıklı musahebesi var. Edebiyatımızda ihtilâl istiyen yazarın «Vatan ve milliyet fikirleri haricinde saadet-i beşeriyyeyi temin gaye-i makasidi olan (Yani insan mutluluğunu sağlamayı amaç edinen) sosyalistler ve anarşistler bile edebiyat ile, şiir ile, roman ile matluplarını istihsal ediyorlar. (Yani istediklerini elde ediyorlar.)» demektedir.

Bu gazetede Mustafa Suphi'nin dikkate değer yazıları vardır ki şahsiyeti hakkında objektif ve tam bir fikir edinebilmek için aynen yayınlanmaları ve basılacak bütün eserlerinde yeralmaları şarttır. Mustafa Suphi bu yazılarında **(Bütçemizin Açığı** - Hak No : 57 26 Nisan 1328, 9 Mayıs 1912 s: 1 sütun: 2 - 5) **(Mali Siyasetimiz)** gibi yazılarında bütçe ve istikraz meselelerini ele almaktadır: **(Siyaset-i Maliyemiz), (1328 Bütçesi ve Yeni İstikraz** sa: 1 sütun: 1 - 3 No: 65, 4 Mayıs 1328 - 17 Mayıs 1912)

⁂

Köprülüzade Mehmet Fuat'ın (Fuat Köprülü'nün) **Fukaraperver Cemiyetler** (No: 11) başlıklı yazısından başka Mustafa Suphi'nin şahsı ve yayınladığı bir eser hakkında hükümleri ihtiva etmek bakımından ilgi çekici yazısı var ki burada bahis konusu etmek istediğimiz de budur.

Köprülüzade'nin verdiği hükme göre:

1) Öğretmen okulunun genç ve değerli öğretmeni Mustafa Suphi faydalı bir kitap yayınlamıştır.

2) Bu küçük eser medenileştirme felsefesinin mahiyet ve hakıkatını göstermekte ve iyi bir sömürge biçiminin ne olabileceğini anlatmaktadır.

3) Barışçı yollarla özel sömürge biçimini tabiatıyla bahis konusu edememiştir.

Köprülüzade'nin, vazife-i temdin başlıklı yazısında söyledikleri aynen şöyledir :

«Darülmuallliminin genç ve kıymettar muallimi Mustafa Suphi Bey felsefe-i temdinin mahiyet ve hakikatını göstermek ve iyi —daha doğrusu şimdilik hayalî— bir şekl-i isti'marın nasıl olabileceğini anlatmak maksadıyla neşrettiği küçük fakat müfîd ve mühim eserinde adeta hulul-i müslihane mahiyetinde olan şekl-i mahsus-i isti'marı tabii mevzubahs edememiştir. Fakat temdîn namı altındaki fenalıkları şu muhtasar mütalaa ile pek güzel hülasa ediyor :

«En ziyade garibi, bir felsefe-i isti'mar ile kıtaât-ı azimeyi liva-yi medeniyeti altına almak istiyen Avrupa, i'lâ ettiği vazife-i temdînin hüsn-ü tatbiki ümit ve çarelerini yine kendinden bekliyor. Âli ve medeni Avrupalılar halıhazırda yalnız kendilerinden dûn oldukları için, ekâlim-i muhtelifenin evladı milyonlarca ensal-i beşeri mahkûm-i izmihlâl ediyorlar; halbuki mahvolanların yerine Avrupalılar kendileri geçemiyorlar. Onun için kaybeden: Avrupalıları da câmi beşeriyettir.»

Yalnız kuvvete prestij edilen bir asırda, vazife-i temdînin başka bir suretle ifası mümkün müdür?»

SOSYALİZM NEDİR?

B. NEBİL

Yves Guyot'nun, 1893 de basılan, **La Tyrannie Socialiste** adlı eserine göz gezdirelim:

Devrimci sosyalistler, posibilist sosyalistler.

Yazar, Komünü berbat ve içler acısı bir manzara olarak görmekte, iğrenç bir cinnet olarak tavsif etmektedir. **Belediye sosyalizmi, Sosyalist sıfatı.** Sözlüğümüzü «SOSYALİZM» kelimesile zenginleştirmek şerefinin Robert Owen, Pierre Leroux veya Louis Reybaud'dan hangisine ait olduğu henüz bilinmiyor.

Proudhon'un 1848 de, mahkeme önünde yaptığı tarif. Sosyalistler, Brusistler, Marksistler, Almanistler, Blankistler. Lavy, Paul Broune, Caumedu, Reties, Prudent - Devillers.

Kimler sosyalisttir?

Yazarın cevabı şu:

Ezcümle, üretim vasıtalarının, sömürülenler lehine, sömürücülerin elinden alınışını, ecirliğin kaldırılmasını, toprağın ve endüstri avadanlıklarının sosyalizasyonunu istiyenler sosyalisttirler.

Louis Blanc'dan Cabet'ye kadar 1848 **sosyalist** ve **komünist**'lerimizin torunları bunlar. Fakat, Alman matinajile biçimi değiştirilmiş, biçimsizleştirilmiş, boynu çökertilmiş, ağırlaştırılmış. Bu söylediklerimiz Gotha (1875) ve Erfurt (1891) kongrelerinde kabul edilen programların örgüsü (tramı). Konsepsiyon olarak en aşağı 1849 dan öteye (geriye) uzar bunlar. Senin kollektivizminin, sosyalizminin İnsan Hakları Bildirisi ile birleşmesi suretiyle Taş Devri atalarımızdan bir çağdaş döl almayı deneniyorsan. Yirmi yıldan fazla var ki (demek 70, 71 yıllarındanberi) sosyalistlerimiz aspirasyonlarını Almanya'da arıyorlar. Germen olmakla, Alman modasile düşünüp söylemekle, M. Paul Lafargue gibi Karl Marx'ın damatlarını şef olarak başlarında tutmakla şeref duyuyorlar. (Oysa ki Almanya geridir). 1863 tenberi, otuz yılda, Alman Sosyalist Partisi beş program pişirip kotardı. Demek ki, ilk günden itibaren doğmanın büründüğü bir kesin şekil yoktu. Program değişti ve değişmek istidadında. Gotha Kongresinde, biri Lassalle öteki Bebel ve Liebckneht tarafından kurulan Birlikler üç kısımdan meydana gelen

bir program tesbit ettiler: 1) Bir Kollektivist Prensipler Bildirisi; 2) Bir siyasî organizasyon programı; 3) Emeğin doğrudan doğruya korunması için dilek. 1890 Halle Kongresi Alman Sosyalist Demokrat Parti'yi kurdu; ve, 1891 Ekiminde, Erfurt Kongresi Gotha Kongresi Programını belli bir takım noktalarda daha belirli hale getirdi. Siyasî dilekler bakımından, bu, Gotha Programına nazaran bir dönüp gelişti. Bu Alman programları, gerek pratik kısımlarında gerekse ekonomik önem ve sınır bakımından, Fransız Sosyalist Programlarının temelidir. Hâkim fikir: DEVLETİN EKONOMİK MÜDAHALESİ. Sosyalizmin yönetici prensibi MUKAVELE YERİNE DEVLETİN geçmesidir. Sosyalist ideal, bu programların açıklayıp sunduğu gibi, KOLLEKTİVİZM'dir. Hatta fazla ileri gitmiyenler bile, Devlet tarafından, toprağın millileştirilmesi adı altında, toprak mülkiyetine el konmasını, toprağı başkalarının zararına kendilerine ayırıp tekele almayı kabul ediyorlar. KOLLEKTİVİZM mülkiyetin primitif şekli, ilkel biçimidir.

Sosyalistlerin doktrinal çelişkileri üzerinde duran yazar, Henri George'un kitabındaki toprağın millileştirilmesine de dokunuyor.

1975 KASIM'ından KATKI

23 — Ekim : Viyana'da Türkiye Büyük Elçisi D. Tunalıgil üç kişi tarafından makamında vurularak öldürüldü. Katiller bulunamadı.

24 — Ekim : Paris'te, Türkiye Büyük Elçisi İ. Erez göreve giderken şoförü T. Yener'le vurularak öldürüldü. Katiller kaçtılar.

27 — Ekim : İran Şahı, Cumhuriyet Bayramı törenlerine katılmak üzere Türkiye'ye geldi.

4 — Kasım : ABD Savunma Bakanı ve Ulusal Savunma Komisyonu Üyesi J. Schlesinger görevinden alındı. Schlesinger, «detant»a, silahsızlanmaya, nükleer silâhların azaltılmasına ve Sovyeter Birliği ile «müzakereler» yoluyla sorunların çözümlenmesine karşı çıkıyordu. Schlesinger'le birlikte CIA Başkanı W. Colby ve Adalet, Çalışma, Ulaştırma, Sağlık, ve Bayındırlık Bakanlarının tasfiyesiyle «soğuk harp» taraftarı «ŞAHİNLER»in etkisiz hale getirildiği bildiriliyor.

5 — Kasım : Federal Almanya'da SPD'nin sol kanadını oluşturan JUSO'lar «azami kazanç sınırı» konulmasını istediler. - Türk - İş'in hazırladığı bir rapora göre açık işsiz sayısı iki milyona yaklaşıyor.

6 — Kasım : Alman Demokratik Cumhuriyeti'nde yayınlanan «CİA'da Kim Kimdir?» adlı eserde ABD'nin şimdiki Türkiye Büyükelçisinin (W. Maccomber), Konsolosların ve daha bir çok görevlinin «CIA ajanı» veya «eski görevli»lerden olduğunu yazıyor. - Fas Kralı II. Hasan'ın emriyle 350 bin sivil Fas'lının geniş fosfat yatakları olan İspanyol Sahrasını ele geçirmek üzere yürüyüşe başladıkları bildiriliyor.

11 — Kasım : Madeni Eşya İşverenleri örgütü Yönetim Kurulu Başkanı Şükrü Er; «Grev dövizlerinin hepsinde komünizm sloganı vardır.» dedi...

12 — Kasım : Angola bağımsızlığını kazandı. - Ford, Brejnevle, bu yıl SALT görüşmeleri için görüşmelerinin imkansız olduğunu açıkladı. - Sümerbank Beykoz Deri Fabrikasında çalışan 1830 işçi ikinci kez BOYKOT'ta.

13 — Kasım : Kissinger, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda, Siyonizm'i ırkçılıkla eş anlamda tutan karar tasarısına olumlu oy veren ülkelere karşı bir misillemeye girişebileceklerini açıkadı. - Sungurlar Isı Kazanı Fabrikası'ndaki 800 işçinin BOYKOT'u üç aydır sürüyor. - Amerika'nın Türkiye'deki Pirinçlik üssünde işlerinden çıkarılan onüç arkadaşını korumak için 230 işçi BOYKOT'a başladı. - Coca-Cola'da işten çıkarılan dört arkadaşı için 588 işçi BOYKOT'a başladı.

19 — Kasım : 70'i Türk olan, 265 işçi Hollanda'da işyerini işgal etti; «bu firma zarar etmez» diyen işçiler üretime kendileri devam ediyorlar. Ekonomik kriz nedeniyle zarar ettiklerini iddia ederek işyerlerini kapatıp işçileri sokağa atmak isteyen firmaların fabrikalarına işçiler el koymaktadırlar. Son olarak Hoofdorp köyünde bulunan **Dam Chips** adlı işyeri 265 işçisi tarafından işgal edilmiştir.

25 — Kasım : Türkiye - Irak petrol boru hattında çalışan 800 işçinin 4 Kasımdan beri BOYKOT'ta oldukları bildiriliyor.

26 — Kasım : Milano'da (İtalya) Leyland Fabrikasında çalışan 4500 işçi, fabrikayı işgal ederek, kendi yönetimlerinde işletmeye başladılar.

27 — Kasım : Bakanlar Kurulu bir bildiri yayınlayarak «Kanunsuz işgal ve Boykotları kışkırtanların... yıkıcı eylemleri karşısında gerekli her tedbir alınacaktır.» dedi.

AÇIKLAMA

Dergimizin - geçen - Kasım sayısı Ankara'da ayın 20'sine kadar dağıtılmamıştır.

Kasım sayısı ayın birinden önce çıkmış ve **İstanbul Dağıtım'a** teslim edilmiş olduğu için, bizim açımızdan bu gecikmenin nedenini anlayabilmek güçtür.

Bundan dolayı İstanbul Dağıtım'daki arkadaşların gerekli açıklamayı yaparak, görevlerinin ciddiyetini müdrik olduklarını kanıtlayacaklarını ümit ediyoruz.

KATKI

Sahibi : A. E. Güran; Yazı İşleri Sorumlusu : Nuray Güner; Aylık Siyasi Dergi Her ayın ilk haftasında çıkar — İlân kabul etmez — Yazışma adresi : Evkaf Sokak Akal Han No. 17/11 Çemberlitaş/İstanbul — Gönderilen yazılar yayınlansın veya yayınlanmasın geri verilmez — Yıllık Abone 50.— TL. 6 Aylık 30.— TL. Dizildiği yer ALTUĞ Matbaası, Basıldığı yer ZAFER Matbaası.

Genel Dağıtım : İstanbul Dağıtım: Cağaloğlu Yokuşu, Kemaliye Han No. 4/14 İstanbul